

BİR BAKIŞTA

Bir bakışta 2024 yılı 5. Sayı

Değerli meslektaşlarımız,

Türk Oftalmoloji Dergisi 2024 yılının 5. sayısı, 6 özgün araştırma, 1 derleme ve 3 olgu sunumundan oluşuyor.

Korkmaz ve ark.'nın "Tıbbi Tedavi ile Gerileyen Limbal Kök Hücre Yetmezliğinin Değerlendirilmesi" başlıklı klinik çalışmasında, tıbbi tedavi sonucu gerileyen limbal kök hücre yetmezliği (LKH) hastalarının klinik özellikleri ve tedavi stratejilerinin değerlendirilmesi amaçlanmış ve 21 LKH tanılı hastanın 29 gözü incelenmiştir. Tedavi öncesi LKH evresi 5 gözde (%17,2) evre 1A; 12 gözde (%41,4) evre 1B; 4 gözde (%13,8) evre 1C; 4 gözde (%13,8) evre 2A; 4 gözde (%13,8) evre 2B olarak belirlenmiştir. Etiyolojiye yönelik uygulanan tıbbi tedavi ile 6 (%20,7) gözde LKH tamamen düzelirken, diğer gözlerin tamamında LKH ciddiye cerrahi sınır olan evre 2B'nin altına gerilemiştir. Yazarlar LKH'nin temel tedavi yaklaşımı genellikle limbal kök hücre nakli olarak kabul edilse bile erken evrelerde LKH doğru medikal tedavi ile cerrahi girişim gereksiz tedavi edilebileceğini vurgulamışlardır (Bakınız sayfa 251-256).

Mermer ve ark., "Glokom Tedavisinin Oküler Yüzey ve Gözyaşı Fonksiyonları Üzerine Etkileri: Trabekülektomi ve Antiglomatöz Damlaların Karşılaştırılması" başlıklı çalışmalarında, bir gözüne antiglomatöz ilaç tedavisi ve diğer gözüne trabekülektomi cerrahisi uygulanan glokom hastalarındaki gözyaşı fonksiyonu ve oküler yüzey hastalığı (OYH) bulgularını araştırmışlardır. Hasta grubu bir gözüne en az 6 ay önce mitomisin C (MMC) uygulamalı trabekülektomi ameliyatı yapıp ilaçsız takip edilen ve diğer gözüne antiglomatöz ilaç kullanan 19 hastanın 38 gözünden oluşurken, kontrol grubu olarak 20 sağlıklı bireyin 20 gözü çalışmaya dahil edilmiştir. OYH insidansı açısından trabekülektomi yapılan gözler ile antiglomatöz ilaç kullanılan gözler arasında herhangi bir farklılık tespit edilmezken; glokom hastalarının her iki gözünde gözyaşı kırılma zamanı, korneal ve konjonktival flöresein boyanması, Schirmer II testi ve Nelson evreleme düzeyleri açısından kontrol grubuna göre istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu izlenmiştir ($p < 0,05$) (Bakınız sayfa 257-262).

Akmaz ve Talay tarafından kaleme alınan, "Lazer İridotomi Sekonder Epiretinal Membrana Neden Olur mu?" başlıklı retrospektif çalışmada neodimyumlu ytrium alüminyum garnet lazer iridotomi (LI) sonrası uzun dönemde epiretinal membran (ERM) sıklığının belirlenmesi amaçlanmış ve en az 4 yıllık takibi bulunan LI yapılmış 94 göz ile kontrol grubu olarak belirlenen ve glokom şüphesiyle takip edilen 66 göz incelenmiştir. LI grubundaki 94 gözün 36'sında (%38,2) ERM geliştiği gözlenirken, kontrol grubunda 66 gözün 13'ünde (%19,6) ERM gelişmiştir. Yazarlar LI işleminin ERM gelişimi açısından predispozan bir faktör olduğunu vurgulamışlardır (Bakınız sayfa 263-267).

Özdemir Zeydanlı ve ark., "Komplike Retina Dekolmanlarının İnsan Amniyotik Membranı ile Tedavisi" başlıklı çalışmalarında çeşitli etyolojilere bağlı olarak gelişen komplike retina dekolmanlarının (RD) cerrahi tedavisinde insan amniyotik membranı (iAM) transplantasyonunun etkinliğini retrospektif veriler ışığında değerlendirmişler. Cerrahi endikasyonlar arasında yüksek miyopik maküla deliği (MD) ile ilişkili RD (n=5), travmatik büyük maküla yırtıkları ile ilişkili RD (n=4), skatrisyel prematüre retinopatisi nedeniyle MD'leri ile ilişkili kombine traksiyonel RD (n=2), şiddetli retinit ilişkili kombine RD (n=1) ve morning glory sendromu ilişkili RD (n=1) yer alırken; yazarlar tarif edilen tekniğin özellikle pediatrik vakalarda kullanılmış olmasının çalışmaya ayrıcalık kattığını vurgulamışlardır. Takip süresinin ortalama 15 ay (aralık, 6-30 ay) olduğu çalışmada MD'lerin %75'inde tek cerrahi ile kapanma sağlanırken, %25'inde iAM kontraksiyonu/dislokasyonu nedeniyle ikinci cerrahiye ihtiyaç duyulmuştur. Olguların %92'sinde takip sürecinde silikon alınabilmiş ve retina yatışık olarak kalmıştır (Bakınız sayfa 268-274).

Özdemir ve ark. "Optik Disk Piti Makülopatisinde Çok Katlı Ters İç Limitan Membran Flep Tekniği" başlıklı çalışmalarında, daha önce maküla deliği cerrahisinde kullanılan çok katlı ters iç limitan membran (ÇK-İLM) flep tekniğini optik disk piti makülopatisi (ODPM) olan gözlerde uygulamış ve cerrahinin anatomik ve görsel sonuçlarını değerlendirmişlerdir. Takiplerde tüm olgularda anatomik ve fonksiyonel kazanç elde edildiği gözlenirken yazarlar ÇK-İLM flep tekniğinin, hem yüksek anatomik ve fonksiyonel başarı hem de flep stabilizasyonu elde etmek için tercih edilebilir bir cerrahi seçenek olabileceğini ifade etmişlerdir (Bakınız sayfa 275-281).

Aykut ve Sarıgül Sezenöz'ün "Türkiye'de Retinoblastoma Araştırmaları: Bibliyometrik Bir İnceleme (1966-2024)" başlıklı çalışmasında, Türkiye'de yapılan retinoblastoma çalışmaları üzerine ilk bibliyometrik analizinin yapılması ve önde gelen kurumların, yazarların, uluslararası ortak çalışmaların ve gelişmeye

BİR BAKIŞTA

açık alanların belirlenmesi amaçlanmıştır. Uluslararası veritabanlarında (Web of Science [WoS] ve Scopus), ulusal veritabanında (TR Dizin) ve gri literatür kaynaklarında (tezler ve Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu projeleri) arama yapılarak sonuçlar bibliyometrik araçlar kullanılarak temizlenmiş ve analiz edilmiştir. 1966 ile 2024 arasında yapılan taramada WoS ve Scopus'ta konu ile ilgili toplam 122 yayın tespit edilirken en yaygın doküman türünün makale olduğu gözlenmiştir (n=78, %63,9). İstanbul Üniversitesi (48 yayın, %23,8), Hacettepe Üniversitesi (34 yayın, %16,8), Ankara Üniversitesi (33 yayın, %16,3) ve İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa (22 yayın, %10,9) kurumlarının yayınların üçte ikisinden fazlasına katkıda bulunduğu tespit edilmiştir (Bakınız sayfa 282-290).

Bu sayıdaki derleme Yan ve ark. tarafından kaleme alınmış olup, "Kafein ve Görme: Göz Üzerindeki Etkileri" başlığını taşımaktadır. Son yıllarda neredeyse her toplum tabakasında yaygın olarak tüketilen bir psikoaktif madde olan kafeinin gözdeki etkilerini kapsamlı bir şekilde analiz eden makale konu ile ilgili zengin ve güncel kaynakçası ile de dikkat çekici niteliktedir (Bakınız sayfa 291-300).

Olgu sunumları bölümünde ilk olgu Dudu Deniz Açar tarafından "Kedi Tırmalmasına Bağlı Kısmi Lateral Rektus Kopması" başlığı ile sunulmuş olup, olguya ait zengin görseller eşliğinde glob hasarı olmaksızın travmaya bağlı izole rektus kası rüptürünün son derece nadir görülen bir durum olduğu vurgulanmıştır (Bakınız sayfa 301-303).

Delibay Akgün ve ark.'ın "Nörofibromatozis Tip 1 Kanıtı Olmayan Hastada Pulsatil Proptozis ve Sfenoid Kanat Displazisi: Olgu ve Literatür Taraması" başlıklı çalışmada 17 yaşındaki erkek hastaya ait veriler detaylı bir şekilde paylaşılmış ve konu ile ilgili kapsamlı bir literatür değerlendirilmesi yapılmıştır (Bakınız sayfa 304-308).

Koçer ve Turpçuoğlu'nun "Sızdıran Avasküler Kistik Bleb Tedavisinde Konjonktival Kolajen Çapraz Bağlama Uygulaması" başlıklı olgu sunumunda 7 yıl önce trabekülektomi ameliyatı geçirmiş ve sızdıran avasküler kistik blebi tespit edilen 70 yaşındaki erkek bir hastaya ait tedavi süreci kapsamlı bir şekilde analiz edilmiştir (Bakınız sayfa 309-312).

Bu sayımızda yayınlanan makalelerin ilginizi çekeceğini ve okumaktan keyif alacağınızı umuyoruz.

Saygı ve sevgilerimizle,

Editöryel Kurul Adına
Dr. Hakan Özdemir